

BARTOLOMEJ

Číslo 5

ROČNÍK I.

DECEMBER 1993

■ ROZHOVOR S KŇAZMI FARNOSTI

■ PRÍBEH 'VYZNANIE'

■ ADVENTNÉ ZAMYSLENIE

■ VEĽKÁ VIANOČNÁ SÚŤAŽ

ZJAVENIA PANNY MÁRIE

FATIMA

Dňa 13.mája 1917 sa Panna Mária zjavila v portugalskej Fatime ležiacej asi 100 km severne od Lisabonu. Jej vyvolencami boli 3 deti pochadzajúce z osady Aljustrel patriacej do obce Fatima. Najstaršia Lucia dos Santos mala 10 rokov, jej bratranec František 9 a sesternica Hyacinta 7. Zjaveniam Najsvätejšej Panny predchádzali zjavenia anjela pokoja. V nedel'u 13.mája pásl deti ovce na pozemku zvanom Cova da Iria. Tu zbadali na oblohe blesk a chceli sa vrátiť domov.Zrazu však nad dubom uvideli krásnu Panu, ktorá ich poprosila, aby ešte 6 krát vždy 13. v mesiaci prišli na toto miesto. Deti prisľúbili, no raz svoj sľub nemohli dodržať, lebo okresnému komisárovi boli fatimské udalosti trňom v oku. Preto deti uniesol a chcel ich donútiť,aby priznali,že to všetko je podvod. Deti sa však držali statočne. Panna Mária sa im potom zjavila nasledujúcu nedelu.

Pri zjaveniach im oznámila posolstvo. Chcela, aby sa ľudia denne modlievali ruženec a aby sa vo svete šírila úcta k jej Nepoškvrnenému Srdcu. Predpovedala, že ak sa tak nestane, Rusko rozšíri svoje bludy do celého sveta, budú vojny, hlad, prenasledovanie Cirkvi, Sv.otec bude mnoho trpieť a mnohé národy budú zničené.Ale nakoniec jej Nepoškvrnené Srdce zvíťazí, Rusko sa obráti a svet zažije čas mieru a pokoja. Pri poslednom zjavení 13.októbra 1917 sa Pani predstavila ako Kráľovná ruženca a urobila zázrak so slnkom, ktorého svedkami bolo 60 000 ľudí. Počas celého dňa bolo zamračené. Zrazu slnko vyzeralo ako žiariace strieborné koleso. Začalo sa veľkou rýchlosťou otáčať okolo svojej osi a odpútavať sa od oblohy. Po 10 minútach opäť nadobudlo svoj obvyklý vzhľad. Deti-vizionári zatial videli sv. Jozefa s Ježiškom, Matku Božiu v modrom plášti a potom ešte ako Matku bolestnú.

Už pri druhom zjavení sa František s Hyacintou dozvedeli, že už čoskoro si ich Pán Boh vezme do neba. A skutočne. Obaja súrodenci zakrátko zomreli vo veľkom utrpení odovzdaní do vôle Božej.František 4. apríla 1919 a Hyacinta 20. februára 1920. Lucia sa stala rehoľníčkou a dodnes žije v klauzúre karmelitánskeho kláštora. Jej videnia pokračovali. Spravidla ich oznamovala svojmu spovedníkovi a predstavenej.

-jv-

Pramene: Mária; Máriina doba, Matka Cirkvi Blahoslavená Panna Mária.

Kvíz:

1.Kolko bolo fatimských zjavení ?

- a, 6 b,7 c,13

2.Ktoré z detí bolo najstaršie ?

- a,Lucia b,František c,Hyacinta

3.V akom kláštore žije Lucia ?

- a,v kartuziánskom b,v karmelitánskom c, v klariskom

Odpovede pošlite do 10 dní na adresu redacie, alebo odovzdajte v sakristii farského kostola.

S kremnickým sochárom D.Stanettim uzavrel zmluvu (4.11.1742) na vyhotovenie sôch štyroch evanjelistov. Ďalší dohovor urobil so Stanettim 11.11. na vyhotovenie súsošia Najsvoj. Trojice s oblakmi a šiestimi anjelmi. Bolo však aj viac objednávok, o ktorých sa denník nezmieňuje, lebo Stanetti pri dohovore z 11.11.1742 upozorňoval, že má ešte do apríla 1743 dostať ďalšie peňaže za ostatné zhotovené sochy, za sochu Karmelskej Panny Márie, Karola Boromejského, sv. Šebastiána, sv. Rocha, sv. Glycerína-anjela, Dávida, Márie Magdalény, sv. Rozálie, sv. Ignáca, zakladateľa (Jozef Kalazanský-požn.autora), sv. Floriána, sv. Kána Nepomuckého a jednej zástavy.

Práce na novostavbe sa rozbehli r.1744. V tomto roku sa pracovalo na základoch kostola a kamennej časti jeho múrov. Kameň sa vozil z Hlbokého, Hradca a Necpáľ. Handlovčania vozili drevo. Na oltárne stĺpy bol privezený kameň 27.2. Tento spracoval kamenár Václav. V marci 1745 sa začala práca na múroch. Prvých 50 000 tehál bolo dovezených 13.4 (dovoz stál 232 zl.). V auguste 1745 železiarske práce stáli 600 zl. Po celý rok 1746 nečítame o nijakých výplatách. Pre nedostatok peňazí práce stali.

R.1747 sa opäť objavujú výdavky na víno a pivo. Iste vtedy boli na stavbe ochotníci pracujúci zdarma na dokončovanie múrov a strechy. Došlo nových 23 000 tehál a jedna siaha dreva. Roku 1748 sa pravdepodobne stavala veža. Použilo sa ďalšie stavebné železo-303 kusov. Začiatkom leta došlo 16 tisíc a 12 tisíc nových tehál, 23.10 ďalších 59 000. Zdá sa, že práca na veži sa skončila, lebo ešte v auguste zaplatil Hanghe J.Pavlíkovi a jeho kamenárovi Martinovi za vyhotovenie rámu na vežové hodiny. Sám hodinársky majster Dionýz Stanetti dostal výplatu 19. októbra 1748. V prvej polovici roku 1749 stavba bola v takom pokročiliom stave, že sa mohlo započať s vnútornou úpravou. Od augusta ide väčšina výdavkov na majstra, ktorý spracúval mramor pre kostol.

Svätyňa a podzemná kaplnka pod svätyňou boli už akiste celkom hotové, lebo od septembra 1748 pracoval maliar, ktorý v rokoch 1750-1752 bol na výplatnej listine Hangheho. Na kláštore je celkom 500 000 tehál.

Roku 1750, keď bol kostol dokončený v hrubých črtách a bolo potrebné urobiť už len jeho vnútorné zariadenie, Prievidza prežívala ľažkú pohromu. Zúril katastrofálny oheň, ktorý oddialil dokončovacie práce na určitý čas.

Posviacka nového kostola bola 19.augusta 1753. Bola to priležitosť na veľké oslavu i na veľkú radosť. Konsekrácia sa vykonala na titul Najsvojtejšej Trojice, pričom kostol bol daný pod ochranu Nanebovzatej Panny Márie. Posviacal ho ostríhomský sídelný biskup Pavol Révay. Po konsekrácii odovzdal novú stavbu do opatery prítomného rektora kolégia Leonarda, ktorý sa v mene svojom a v mene svojich nástupcov zaviazal, že bude kostol bude udržiavať a starostlivo oň bdiť. Tento záväzok prečítal pred zhromaždenými zástupcami, biskupovi vydal o tom písomné vyhlásenie. Čoskoro po konsekrácii kostola vysvitlo, že jeho stropné maľby, urobené štiavnickým maliarom Schmidtom, boli primitívne a málo trvanlivé. Malba sa musela odstrániť ešte r.1754 a nahradila ju novou. Fresky lode a obrazy piatich bočných oltárov zhotobil nakoľko prvotriedne viedenský maliar Ján Štefan Bopovský, alias Daniel Buják. Súčasníci ho chválili, že bol práve taký pekný v myšlienkach ako aj v ich uskutočňovaní.

Pokračovanie v čísle 6

S použitím prameňa M.Mišk-Prievidza redakcia poskytol M.Švidroň

Čo je to Charita ?

Charita-latinské slovo - Charitas-láska, je hnutie kresťanov, katolíkov, praktickej previesť do života prikázania Ježišove o všeobecnej láske k blížnym. Prvú Charitatívnu spoločnosť založil v r.1918 vo Viedni prelát Ignác Seipel a nazval ju "CHARITAS SOCIALIS" - sociálna charita.

Ako dobrovoľná opatrovateľka som sa starala o jednu starkú. Pripomíala mi moju babičku najmä silnou vierou v Pána Boha. Vrúcne a opravdivo začínala deň s modlitbou. Verila v dobro ľudí, zabúdala na spôsobené krivdy, odpúšťala tým, ktorí jej ubližili. Mala okolo seba veľa priateľiek, ktoré vždy vítalas s láskou. Na prechádzkach, cestou do obchodu, naše kroky smerovali do kostola piaristov. Zo svojho dôchodku vždy oddelila korunku na dobročinnosť. Len jedného sa bála aby nezostala sama, keď nebude vládať. Práve vďaka nej som spolu s mojimi priateľkami založila Charitu. Mali sme dobrý cel. Pomôcť starkým, aby práve v čase nevládnosti neostávali sami, aby nemuseli dožívať svoje posledné dni opustené v nemocnici, či v ústave.

Napriek obrovskej snahe tento cel sa Charite zatial nepodarilo splniť. Okrem veľkých sľubov, nedočkali sme sa pomoci tam, kde nám bola príslúbená. Nie, nejdem nikoho obviňovať, ja verím, že sa nám to podarí. Týmto príspevkom chcem vziať vďakku "mojej babičke" za to, že ma naučila byť inou, lepšou, nezúfať, ale veriť v dobro ľudí. Pani Mária Porubská už nežije. Ale kolko takýchto babičiek žije okolo nás a možno čakajú na naše slovo, úsmev či pohladenie.

Mária Detková

Duchovná almužna

Popri hmotnej almužne nezabúdajme na duchovnú. Tá je cennejšia - ved' ſou zachraňujeme duše, po ktorých Pán Boh tak túži. Sú ľudia, ktorí nemajú ani silu, ani ochotu zdvihnúť ťa a požiadať o liek proti svojim vnútorným chorobám. Pripomeňme im niekedy požehnané meno dobrotivého Boha ! Aj nepatrnu škáročkou toto slovo vnikne do ich srdca a prinesie im troška odhadlania, posily a osvieženia tak, ako horský a lesný vzduch osviežuje plúca chorého.

"Duše! Chcem duše!" volá Ježiš-pre ne umiera v najtrpejších mukách a zlásky k ním prebýva vo svätostánku. "Duše! Chcem duše!" kričí diabol a rozdáva bohatstvo, rozmnôžuje radovánky a pohoršenie, udeluje moc a slávu, ktorá oslňuje, mámi a opája.

"Duše! Chcem duše!" tak volajme aj my ! Nešetrime námahu, aby sme ich zachránilí, nesme do smutných bývaní kvety útechy, povzbudenia a viery v Boha. Privádzajme duše zo strmých chodníkov märnej slávy a stáleho nepokoja do údolia pokory a mieru.

(P.J.Roberti)

Spomienky na zosnulých k prvému výročiu smrti: Advent 1992

Anton Weis,
Vladimír Pračko,
Vendel Krúpa .

Jozef Burian,
Karol Murko,

Zinaida Marčinová,
Michal Petriska,

"Odpocinutie večné daj im Pane ..."

Dnes - s kňazmi farnosti - p.dekanom J.Hanákom a p.kaplánom P.Michalovičom

1.Kde ste sa narodili a kde ste prežili svoju mladosť ?

J.H.- V Banskej Bystrici.

P.M.- Pochádzam z blízkej dediny Cígeľ. Narodil som sa v Bojnicikej nemocnici

2.Kedy ste sa stali kňazom ?

J.H.- R.1976.

P.M.- Sviatosť kňazstva som prijal dňa 15.6.1991 v Banskej Bystrici.

3.V ktorých farnostiah ste pôsobili ? Kde ste sa najlepšie cítili ?

J.H.- Sučany, Martin, Zvolen, Lovčica-Trubín, Brezno, Uľanka-Donovaly, Zemianse Kostoľany-Kamenec, Turčiansky Ďur, Hronec, Podbrezová-Mýto pod Ďumbierom, Handlová-Nová Lehota, Veľmi dobre som sa cítil vo Zvolene a Brezne.

P.M.- Po vysviacke som bol menovaný za kaplána do Kremnice. V decembri 1992 som odtiaľ pršiel do Prievidze. Kde som sa cítil lepšie ? Na to budem môcť lepšie odpovedať, keď budem končiť svoje pôsobenie v tejto farnosti.

4.Kto vám na fare varí a aké jedlo máte najradšej ?

J.H.- Nikto. Najradšej mám hovädzu polievku a bravčový rezeň.

P.M.- Nikto. Obedujeme mimo fary a večere si pripravujeme sami. Jedlo? Zemiakové hranolky a prírodný rezeň.

5.Čo sa vám najviac páči a čo nepáči v Prievidzi ?

J.H.- Nepáči sa mi uzavretosť a nespoľahlivosť prievidžanov, množstvo proticirkevných prejavov aj v obyčajných občianskych veciach. Páčí sa mi zelený Starého sídliska.

P.M.- Poviem to zo svojho zorného uhla-teda ako kňaz, ktorý sa často stretáva s ľudmi. Som rád, že aj tu stretávam ľudí, ktorí svojou úprimnosťou, otvorenosťou a poctivou snahou žiť svoj život podľa viery či podľa svedomia sú povzbudením aj pre mňa. Nepáči sa mi opak, s ktorým sa stretávam častejšie-akási odmeranosť, uzavretosť, často vypočítavosť.

6.Máte nejaké záľuby ? Aké?

J.H.- Elektronika.

P.M.- K mojim záľubám patrí predovšetkým šport, zvlášť futbal, ktorý som hrával tu v Prievidzi aj aktívne. Dnes je toho aktívneho športovania málo. Skôr som pasívny divák-rád zájdem na štadión pozrieť sa na ligový zápas.

7.Viete hrať na nejaký hudobný nástroj?

J.H.- Nie.

P.M.- Určitý čas som sa učil hrať na klavíri, ale už som to takmer zabudol.

8.Kde najradšej trávite dovolenkú?

J.H.- Doma v Bystrici.

P.M.- Vzhľadom na charakter pastorácie v meste najradšej mám dovolenkú tam, kde je ticho a pokoj.

9.Bližia sa najkrajšie sviatky roka - VIANOCE. Aké je vaše želanie - čo by ste si priali nájsť pod vianočným stromčekom?

J.H.- Nemám predstavu.

P.M.- Necitím túžbu nachádzať niečo pod vianočným stromčekom. Skôr túžim nájsť okolo neho ľudí poznačených Kristovým príchodom k nám, či ako jednotlivcom, alebo ako spoločenstvu osôb v rodine i na širšej úrovni.

Pripravila Mariana Scheberová

Kňaz sa pýta svojej farničky:"Prečo chcete dať pokrstiť dieťa, keď sama neveríte a ani do kostola nemienite chodiť?"

"No viete, moji starí rodičia boli pokrstení, moji rodičia boli pokrstení, preto chcem, aby aj moje dieťa bolo pokrstené."

Takýchto a podobných rozhovorov býva na farách veľa. Svedčia o nízkom stupni kresťanskej viery. Prejavuje sa v tom isté úsilie udržiavať tradíciu otcov i istá túžba "čosi mať" z kresťanstva. Mať sobáš v kostole, mať pokrstené deti, mať obraz s náboženským obrazom v byte, mať cirkevný pohreb. Táto túžba sama o sebe nie je zlá, ale potrebuje byť upriamená na základ, ktorým je Ježiš Kristus.

Bez osobného vzťahu k Nemu strácajú svoju podstatu všetky sviatosti, všetky obrady, stávajú sa mágiou. Kresťanmi sa nestávame len tým, že sme vyrástli v kresťanskej rodine a v kresťanskom prostredí. Vtedy by sme mohli takto uvažovať: Nie sme moslimovia, ani budhisti, ale náhodou sme sa narodili v tomto prostredí, preto sme kresťania. Kresťanmi sa však nestaneme v mase, nesení akousi vlnou davu. O takejto viere svedčí francúzsky konvertita André Frossard : "Pred jeho tvárou prežívam šťastie, že som dieťaťom, ktorému sa všetko odpustilo a ktoré sa prebúdza, aby spoznalo, že všetko prijímať ako dar a tešíť sa na druhý Pánov príchod, to je ovocie kresťanskej viery."

Vieš, prečo si kresťanom? Kým je pre teba Ježiš Kristus? Ako si sa s ním stretol? Tvoje svedectvo môže pomôcť iným priblížiť sa ku Kristovi. Ak chceš, napiš o svojom stretnutí s Bohom a pošli do redakcie "Bartolomej".

Silvia Falatová

Úprimná vdaka!

Toto cestou sa chceme srdečne podľakovať pátrovi Sebastianovi za prekrásny zážitok, kedy nás oboznamoval s historiou Fatimskej udalosti r.1917 a s priblížením všetkých mimoriadnych skutočností, ktoré sa tam a vo svete udiali a v súčasnosti stále dejú. Jeho žiarlivý prednes nás nadchol za tieto prekrásne udalosti a vzbudili v nás živý záujem o bližšie zoznámenie sa s celou historiou až po dnešné časy. Využijeme možnosti pre nás dostupné, pre oboznamenie sa s touto nevšednou udalosťou a bude to pre nás povzbudenie v láske k našej milovanej Sedembolestnej Matke. S heslom "Keď Boh s nami, kto proti nám?" prajeme pátrovi Sebastianovi veľa zdravia a veselého optimizmu do ďalších rokov.

Podpísaných 9 žiakov navštievujúcich

náborovú výstavu na Malonecalskej škole.

PRÍBEH

O darovaní

Indická legenda rozpráva, ako istý sedliak, nesúc na pleciach vrece pšenice stretol samého Pána Boha. Pán Boh ho neočakávane poprosil o trochu pšenice. Chlap pohľadal najmenšie zrnko a dal ho svojmu Stvoriteľovi. Ten vzal darované zrnko, premenil ho na zlato a vrátil majiteľovi. Až teraz sedliak dostal rozum a ľutoval, že nedal Pánu Bohu celé vrece.

Nikdy nie sme takí chudobní, že by sme nemohli pomôcť blížnemu. (N.Gogol)

Dušičková úvaha

Stalo sa to pred pár rokmi-na dušičky, ako vždy dp.farár vyhlásil plnomocné odpustky. Ako ich treba získať, za niekoho, komu zo zosnulých by sme radi pomohli.

Zamýšľala som sa nad svojím doterajším životom, smutným-preťažkým. Ako desaťročná som stratila mamu a o pár rokov i otca.Slnko už tak jasne nesvetilo nad mojou hlavou-bez matky a otca. Akosi som sa veľmi rozcitlivala, tak veľmi som chcela byť dobrá a získať plnomocné odpustky pre mojich rodičov.V tom období môj život už nie z najmladšieho veku sa prelínal do staroby. Manžel každú jeseň chodil na cukrovú kampaň do Čiech.

Bývame v rodinnom dome. Samozrejme, keď som sama, vždy sa poriadne pozamykám. Stalo sa i to, že niekedy sa manžel vrátil zo zdravotných dôvodov naspäť, no väčšinou však vydržal.

V dušičkový deň z polnoci ku jednej hodine ku sviatku Všetkých svätých ma zobudilo otváranie dverí kľúčom na schodišti.Dve osoby-muž a žena podľa rozhovoru íšli do chodby. Ako prichádzali, rozprávali sa.Počúvam,potešilo ma to, vyskočila som z posteľe, už-už som chcela otvoriť dvere na spálni-(sú plné, nie sklenené). Mala som ich kľúčikom uzavreté. Čosi ma však zadržalo-hlas muža neboli hlasom môjho manžela, bol slabší, môj manžel býval hlučnejší, dokonca som mu ani nerozumela. Prestala som dýchať-stojím tam ako prikovaná, keď sa kľučka na dverách zamixuje a počujem, ako žena hovorí: "Predstav si, ona sa ti zamkla!"

Strašne potichúčky som vliezla naspäť do posteľe-preukrutne som sa bála.

To sa rovnalo smrti. Naštastie som veľmi rýchlo zaspala, naozaj spánkom spravodlivých.

Ráno ma slniečko zobudilo, prekrásne svietilo a opäť som dostala strach. Ak otvorím spáriu a niekoho tam nájdem? Čo bude? Poručeno Pánu Bohu-musím íť. Aké bolo moje prekvapenie, nič ani pohnuté, dvere pozamykané ako som ich nechala zatvorené večer.

Kedže v tú dobu boli veľké bytové vykrádačky po okolí i ja som išla na SNB ešte v tom čase, kde spisali so mnou zápisnicu.

Je tu november a ja sa vraciam k tejto udalosti znova a znova-nemôžem už nikdy na túto skutočnosť zabudnúť...

p.Bolfová

ODPOVEDE ČITATEĽOM

Milí čitatelia, žiadali ste nás o uverejnenie informácie, kde sa nachádzajú bývalé bočné oltáre a lustre z farského kostola sv.Bartolomeja tu v Prievidzi. O vysvetlenie sme požiadali bývalého správcu farnosti dp. dekana M.Čabáka :

Bývalé bočné oltáre : "Po pracovnej návštive a vyjadrení Diecéznej liturgickej komisie vedenej vdp.V.Nepšinským ešte pred generálou opravou farského kostola, sme pri oprave pokračovali podľa ich usmernenia. A to znelo: Oltáre z bočných lodí (kaplniek), napokolko netvoria harmonický celok liturgického zariadenia s hlavným oltárom, treba odstrániť a na ich miesto uložiť oltár Božského Srdca Ježišovho a oltár Panny Márie,ktoré boli dodatočne a liturgicky rušivo umiestnené v prvej polovici tohto storočia pred vŕazným oblúk svätyne. Tie odstranené, na ktoré sa pýtate,sme potom predali do vyhoreného kostola na Huty,okr.Lipt.Mikuláš za symbolickú cenu 4.000,-Kčs /štyritisíc korún čsl./, ktorú im vyplatiла ŠŠP. **Lustre :** Kedže sa celé osvetlenie robilo nové a výkonnejšie, ako bolo dovtedajšie, bolo treba nerovnaké a značne poškodené lustre z lode kostola odložiť. Plánovali sme ich dať do bočných lodí (kaplniek). Potom sa návrh zmenil tak, že sa tam dajú svietidlá kompaktnejšie s tými, ktoré sú v hlavnej lodi a svätyni, v súbore 3 a 3. Tie sú aj zakúpené i s náhradnými žiarovkami a bolo treba urobiť na ne nosnú zvislú konštrukciu, čo sme už mali aj dohodnuté a predpokladám,že je to už urobené.(Áno,je.-pozn.red.) Staré lustre sme previezli do kaplnky kostola P. Márie na cintoríne s tým zámerom,že sa dajú opraviť,keď budú na to peniaze a použijú sa v mariánskom kostole. "

M.Čabák

Kto im dá krajec chleba, nádej a vieri v lásku ?

(Adventné zamyslenie)

Mám niekolko dobrých priateľov, no okrem nich stretávam aj iných, nových ľudí a veľmi ma zarmúti, ak mi niekto z nich povie: "Ja nemám otca!", alebo "Náš otec od nás odišiel." Často na nich spomínam a želám im čosi lepšie, pretože aj v našom blízkom okolí je mnoho detí s podobným osudom.

Takýto smutný osud rozpráva i nasledujúci skutočný príbeh rodiny alkoholika, ktorý sa udial v Prievidzi.

Písal sa 25. december roku Pána 1990. Mesto už halila tma, všade bolo ticho. Len vietor zavýjal dlhú mrazivú monotonú skladbu, akoby chcel svojou silou zatieniť (či mrazit?) desiate odbíjanie kostolného zvona. Iba dve hodiny delili všetkých od zlomu dňa Narodenia Pána s dňom Sv. rodiny. Pod pouličným osvetlením sa veselo trblietali čerstvo napadnuté vločky snehu. Bolo veľmi zima a tak sa tento biely koberec vôbec netopil, ba pokryl i všetky cesty a chodničky. Aj strecha každého domu bola celá podbielou perinou.

Vtedy na dvore priateľovo domu zaklopala skrehnutá dospelá žena. Domáci podišli k dverám. Nečakali však nikoho. Boli Vianoce a každý v pokoji a vianočnej pohode očakával narodenie Ježiška. Otec rodiny s praskotom otvoril zamrznuté dvere. Zostal ako obarený. Vo dverách stála vysoká žena v tenučkom pláští s malými deťmi, ktoré sa k nej ospalivo túlili. Vyspievali spolu dve slohy Tichej noci. Keď skončili, otec sa strhol. Zavolal z izby matku. Ženu i s deťmi pozvali dnu a usadili ich k stolu. Len vtedy si všimli, že žena je v požehnanom stave, že nosí pod srdcom tretie dieťa. Aj toto ešte nenarodené dieťa malo otca, hodujúceho deň po dni v nedalekom hostinci. Deti mali okolo troch a piatich rokov. Ich skromná obuv bola úplne premočená a tak ich vonok moril chlad. Blažene si uchlipkávali z teplého čaju, jedli koláče a vianočný stromček im bol najkrajšou pastvou pre oči. Orni nemali nikdy taký krásny, pretože otec vždy všetky peniaze zobrajal a o niekoľko dní sa vrátil s prázdnymi rukami. Ak teda žena chcela pripraviť deťom Vianoce, musela veľa vytrpieť. Spievala koledy a potom nesmelo čakala, ako zareaguju navštívení ľudia. Aj v tomto dome dostala čosi pre svoje deti a tito dobrí ľudia jej dali i peniaze.

No nie všade tak pochodili.

A zrazu sa natíska otázka: "Kto je za tento smutný osud ženy a jej detí zodpovedný?" "Kto dá jesť jej deťom, keď otec zlyhal?" "Čo čaká dieťa, ktoré matka nosila vtedy pod srdcom?" Dnes je už iste na tomto svete.

Alebo si ho snáď zobrajal k sebe náš Pán Boh?

Kolko takýchto otáznikov visí nad osudem jednej ženy? A deň čo deň pribúdajú takéto osudy, nad ktorými si človek bežne iba povzdychnie, či utrie jednu-dve slzy. Alebo sa snáď niekto zamyslel aj nad tým, čo bude s ďalšími generáciami, ak deň po dni pribúda viac a viac rozvrátených rodín a každou minútou sa rodia deti, ktoré už prvé sekundy života nikomu nepatria, nikoho nemajú a ničie nie sú? Teraz záleží na nás mladých, či bude 3. tisíročie morálnejším, alebo na svete ostanú len ľudia nemorálni a nekultúrní!

A možno potom príde doba, kedy bude moderné dať dieťaťu po narodení meno a "poslat" ho do detského domova. A tak sa svet rozdelí na ľudí z detských domovov, na ľudí vychovaných v skromných podmienkach a ľudí s rodinami s neliečiteľhou dávkou egoizmu.

Áno, záleží na mladých, ale kde majú hľadať vzor, keď všetka autorita Boha, rodiča a učiteľa je už pošliapaná?! Kiež by boli všetci starší vzorom mladým!

A ak by raz niekto podobný žene z toho príbehu zaklopal na Vaše dvere, nenechajte ho odísť s prázdnymi rukami a tiež nie s prázdnym srdcom. Viem, že je pravda, ak si

poviete: "Ako mám vysvetliť tomu človeku jestvovanie dobra, ak je pravda, že nemá čo do úst vložiť?" Zaiste, je to ľažké, no vysvetlia to za vás skutky. Ak mu poviete, aby prišiel opäť, keď bude potrebovať pomoc, určite ho viac nenapadne myšlienka, že tento svet je zlý.

Otvorte práve v advente svoje srdcia všetkým, ktorí to potrebujú a ktorí na to čakajú. Aby sa viac nemuseli nokoho pýtať: "Kto mi dá nádej? A kde mám vlastne hľadať vieru a lásku?"

Skúsme im svojim životom a príkladom lásky otvoriť cestu k najväčšej láske, ktorá sa nám narodí v Betleheme a je to láska Ježiša Krista.

"Mniška", symbol nešťastia ?

Nedávno, keď somcestovala diaľkovým autobusom, nastupovala doň aj asi 30 ročná sestrička. Moja známa, mimochodom dospelá osoba, vtedy povedala : "Aha,mniška! Budeme mať nešťastie." Takéto čosi som počula prvýkrát. Viem, že sa hovorí, že nešťastie prináša čierna mačka. Ale sestrička ? Myslela som, že takéto predsydky boli pochované spolu s kladivom na čarodejnice. Kam spejeme podobnými názormi? Nevraciame sa do stredoveku? Nebudeme nakoniec upalovala sestričky ? Pre mňa sú sestričky symbolom dobroty a lásky. Prečo boli vybraté za symbol nešťastia? Pozorovala som počas cesty tú "moju" mnišku. Zatiaľ čo by mala s čiernym kocúrom na pleci odriekať zaklínadlá, pokojne prehadzovala zrnká ruženca. Mne, ak niečo priniesla, tak to bola radosť spôsobená pohľadom na veriaceho, vyrovnaného človeka.

K.Sýkorová

Podobenstvá

Ježiš ku svojim poslucháčom často hovoril v podobenstvách. Literárne sa podobenstvám hovorí parola. Sú to alegorické príbehy so široko rozvinutým prirovnáním a všeobecným vysnením. Ježišove podobenstvá sú vlastne drobné príbehy, obrázky z každo denného života, na ktorých si majú poslucháči uvedomiť niečo dôležité. Svedčia o tom, že Ježiš bol bystrý pozorovateľ, ktorý si dobre všímal udalosti, veci a ľudí okolo seba.

Jedným z najznámejších je podobenstvo o mŕnotratnom synovi, ktoré približuje Božiu lásku a učí ich odpúšťať. Mladík premhal v cudzine všetok otcov majetok, ale otec ho napriek tomu radostne privítal, keď sa syn kajúcne vrátil domov.

Veľmi známe je aj podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi. Vypráva príbeh muža, ktorého na nebezpečnej ceste prepadi lúpiči, o všetko ho obrali a potom ho celého zbedačeného opustili. Okolo išiel najprv kríž a po ňom chrámový sluha, ale ani jeden z nich zranenému nepomohol. Nakoniec sa nad ním zlutoval Samaritán-cudzinec. Ošetril mu rany, naložil ho na svojho osla a odviezol do bezpečia. Týmto podobenstvom chcel Ježiš povedať, že ľudia majú pomôcť každému, kto to potrebuje, a nehľadieť pritom na to, aký má človek v nûdzi pôvod, názor alebo presvedčenie.

Narázky na Ježišove podobenstvá sa často objavujú v literatúre a v umení vôbec: Tomu, kto ich nepozná, sa ich zmysel nevihnutne stráca.

L.N.

Príbeh VYZNANIE

V jedno októbrové ráno, začiatkom osemdesiatych rokov, zobraľo ŠTB otca svojej rodine. Matka s piatimi malými deťmi zostala sama. Začal sa ťažký život, plný odriekania, bolesti a útrap.

Staršími deťmi sa v škole posmievali spolužiaci, ba aj učitelia dali pocítiť svoj posmech. Rodina upadla do chudoby. Matka sa snažila aj napriek tomu dať deťom, čo bolo v jej silách. Každý večer sa s deťmi modlila a prosila za návrat otca. Deň čo deň dali jej pocítiť zvrchovanú moc totality. Takto ubehol rok v poníženosti, v bolestiach a utrpení.

Prišli vianočné sviatky, keď kresťania oslavujú príchod Pána Ježiša. Stoly kresťanov sa prehýbali jedlami a pijatikou. Len v rodine matky s piatimi deťmi mali chudobu. Boli radi, že majú kúsok chlebíka. Žiadnen kresťan nemal starosť pomôcť tejto upadajúcej rodine. Strach, za ktorý sa schovávali, bol však falošný. Nezaujímal ich chudoba druhých. Prišiel deň narodenia Pána Ježiša, pri oltári miništroval najstarší matkín syn. V tichosti sa modlili za mamu a otca. Naraz chlapec zbledol a odpadol. Duchovný otec ťažko dokončil sv. omšu. Venoval sa potom chlapcovi, ktorý ho dobre poznal. Chlapec sa prebral v izbe knaza. "Hladný som," povedal, keď sa prebral, "už tri dni som nemal nič v ústach." Knazovi stislo jeho dobré, láskavé srdce. Zmobilizoval všetky svoje sily pre pomoc rodiny, ktorá už bola na okraji prieplasti. Pomhol matke a jej deťom. Rodina sa pozviechala a akotak žila zo skromného, čo dostala od duchovného otca, ktorý v tichosti pomáhal rodine po celý čas, ktorý pomaly plynul. Prišli Veľkonočné sviatky a ľud sa chystal na ukrižovanie a zmŕtvychvstanie Spasiteľa.

Matka s deťmi sa pomodlila a uložila ich spať. Potom v tichosti poklakla pred oltárik, ktorý majú doma a začala sa modliť za skorý návrat otca rodiny, lebo cítila, že jej ubúdajú sily a zdravie. Cítila bezcitnosť druhých, pred ktorou chránila svoje deti. Vŕcene prosila nebeského Otca o návrat svojho manžela, o ktorom neveredela ani kde je, a vôbec či ešte žije. Prosí Matku Božiu o silu vytrvať pre deti, ktoré nemali nikoho, len ju.

Prúd síz jej stekal po tvári za každou prosbou k Nebeskému Otcovi. Vysylená, utrápená, si ľahla k deťom, ktoré v tichosti spali. Deň za dňom ubiehal. Besnenie šťastných aparátčikov neprestávalo ani teraz. Bola pod veľkým tlakom týchto bezcitných ľudí. Vytrvala, aj keď si bola vedomá, že jej to odoberie zdravie a všetky sily. Mesiac po Veľkonočných sviatkoch, v jedno popoludnie, zazvonil zvonec bytu. Dvere otvoril najstarší syn. Na chlapcovej sa najprv objavil úžas a potom nesmierna radosť s výkrikom: "Oco prišiel." Deti vybehli do predsiene s radostným výkrikom: "Oco, ocino nás prišiel!" Na matkinej tvári sa objavil úsmev. Vďačne pozrela na svätý kríž Spasiteľa. Otec sa zvítal s deťmi a s manželkou. Povedal: "Vďaka Pánu Bohu už som doma." V ten večer kľačalo sedem šťastných duší pred oltárikom a ďakovalo Spasiteľovi za vyslyšanie prosieb. Nie nadarmo povedal: "Pýtajte a dostenete, klopte a otvorí sa vám." Prvýkrát po dlhom čase deti zaspávali s úsmievom na tváričkách. Svitlo nedelné ráno. V rodine sa všetci chystali na sv. omšu. Traja synovia rodiny miništrovali. Na tváričkách im hral úsmev, ktorým "nakazili" aj duchovného otca-verného pomocníka a orodovníka rodiny. Kňaz sa spýtal chlapcov po sv. omši na dôvod ich šťastia. "Ocino sa nám vrátil, Páter", oznamovali všetci traja dokopy. Duchovný otec nemohol zatajiť dojatie, keď ho objal otec rodiny a zo srdca mu ďakoval za všetko, čo tento obetavý a láskavý kňaz spravil pre jeho rodinu. Duchovný otec vedel veľmi dobre pochopiť otca rodiny. Sám bol obeľou totalitnej mašinérie, ktorá sa prejavovala čoraz horšie a horšie. Tisícky statočných ľudí, rodiny, kňazi, reholníci a reholníčky niesli ťažké jarmo besnenia tohto červeného, zlého moru ľudstva.

Úryvok z prípravovanej knihy-Vyznanie-. Knihu venuje autor svojej manželke Elene Grabecovej a duchovnému otcovi p. Pátrovi Jozefovi Bednárikovi CsR za ich obetavosť, s ktorou zachránili rodinu pred hladom smrti.

Mgr. Ján Mária Grabec

FARSKÁ KRONIKA

Od 13.9.do 15.11 boli v kostole sv.Bartolomeja pokrstené tieto deti:

Ľuboš Čulák, Kristína Vozáriková, Jakub John, Patrik Beňadik, Katarína Hudecová, Ivana Strapáková, Patrik Šuník, František Medlík, Oliver-Peter Humaj, Jakub Bartoš, Nikola Vráblová, Ivana Rusnáková, Tomáš Rusnák, Milan Gatial, Roman Škrek, Andrej Bahurinský, Ľuboš Valach, Jozef Schlosárik, Ľuboš Melničák, Kristína Melničáková, Vladimír Kališ, Eva Lešíková, Filip Bevelaqua, Patrik Mojto, Tomáš Gürtler, Filip Stanček, Pavel Machala, Ivana Nováková, Dušan Kačmár, Lenka Klčová, Darina Šováková, Matúš Bielik, Marcel Mečiar, Igor Puvák, Július Brodniansky, Monika Trungelová, Tomáš Trungel, Silvia Janeková, Viktor Štrajnoch, Peter Mihálik, Nikola Štangová, Martina-Mária Žiaková, Veronika Arendášová, Katarína Martinová, Simona Petiašová, Dáša Borková, Rastislav Žiška, Igor Madarasz .

Od 13.9.do 15.11 boli v prievidzských kostoloch zosobášení títo farníci:

Ľuboš Bolfa a Ingrid r. Bartošová, Stanislav Šovčík a Simona r. Krajčovičová, Peter Uram a Milena r. Megelová, Karol Mihok a Jana r. Gatialová, Erich Turček a Lenka r. Svrčková, Radoslav Janíček a Katarína r. Mikušová, Miroslav Rusnák a Marcela r. Drozdová, Marián Novotný a Anna r. Čavojčinová, Štefan Vážan a Patrícia r. Peniašková, Patrik Malota a Monika r. Rusová, Emil Poništ a Soňa r. Podoláková, Daniel Kvasnica a Marta r. Valková, Martin Bátor a Ľudmila r. Rumanská, Ľuboš Fábry a Nada r. Petrovičová, Ondrej Kadaši a Angela r. Vlasáková, Milan Karpiš a Mária r. Doležalová, Ján Novotný a Daniela r. Sedláčková, Dušan Martina a Katarína r. Pápežová . -š-

VEĽKÁ VIANOČNÁ SÚŤAŽ

Milí naši čitatelia ,
blížia sa Vianoce-najväčšie sviatky roka. Preto na spestrenie tohto obdobia rozhodla sa redakcia usporiadať Veľkú vianočnú súťaž. Jej pravidlá nie sú ľahké. Stačí len správne odpovedať na 4 zo 6 otázok, aby ste boli zaradení do žrebovania o tieto ceny:

- sedembolestný ruženec
- pút' na Staré Hory
- predplatné časopisu "Bartolomej" na 6 a 12 mesiacov
- nákup podľa vlastného výberu v predajni SSV
- a ďalšie pekné ceny...

ČÍTAJTE NA POSLEDNEJ STRANE !!!

Vianočné + Novoročné číslo časopisu "Bartolomej" sa dostane do predaja dňa 24.12.1993 pri večernej sv.omší a budete si ho môcť zakúpiť počas celých Vianoc, pretože tentokrát vyjde v náklade 800 ks, čo je o 300 ks viac oproti normálu.

VÝHRY Z ČÍSLA 4

Kvíz č.1 : Správne odpovede : 1.b ; 2.a ; 3.c

Vyhrali: Margita Haváčová, Jozef Ďurmák, Emília Danišová

Kvíz č. 2 : Správne odpovede : 1. 1.januára ; 2. 1. novembra ; 3. 45 (46)

Vyhrali: Dušan Daniš, Bohumil Svítok, Emília Danišová

Prišlo nám 25 správnych odpovedí.

OZNAMY REDAKCIE

Náš časopis tvoríme i z príspevkov farníkov. Všetci vy, ktorí si myslíte, že práve Váš príspevok je vhodný na uverejnenie, prineste ho do redakcie alebo pošlite.

Oznamujeme farníkom, že v našom časopise je možné uverejnenie blahoželaní a spomienok na zosnulých. Takto druh príspevku treba priniesť osobne do redakcie maximálne 3 týždne vopred. Platí sa symbolický príspevok 20 Sk.

Kto by mal záujem predplatiť si časopis "Bartolomej", má takúto možnosť. Prídeť do redakcie, alebo nám jednoducho napište. O forme platenia za časopis treba sa dohodnúť s redakciou. Možnosť predplatenia je výhodná v tom, že máte istotu, že sa Vám časopis vždy dôjde. Takisto si časopis môžete predplatiť každý pondelok po večernej sv. omši vo farskom kostole.

Pripárvujeme: -reportáž zo zvonice a veže farského kostola

-Vianočné želania knazov a reh. sestier v Prievidzi

VEĽKÁ VIANOČNÁ SÚŤAŽ

Otázky: **1. Aká je to "pontifikálna sv.omša" ?**

- a, tichá, resp. recitovaná-bez organu
- b, slúžená vonku pod holým nebom
- c, slúžená biskupom

2. Kedy bol založený Spolok sv. Vojtecha ?

- a, 1662
- b, 1869
- c, 1903

3. Kto bol pápežom pred Jánom Pavlom II ?

4. Ktorý z prievidzských kostolov je najmladší ?

5. Náš otec biskup Msgr. Rudolf Baláž je v poradí kolkým biskupom diecézy ?

- a, 12.
- b, 13.
- c, 14.

6. Ktorého svätého slávime 4. októbra ?

- a, sv. Bartolomeja
- b, sv. Františka Xaverského
- c, sv. Františka Assiského

A na záver už dodáme len termín zaslania odpovedí-čakáme ich do 7. decembra 1993. Losovanie (vianočnej súťaže) bude dňa 10.12.1993 o 18.00 vo fare-redakcii. Vstup na toto losovanie voľný. Obálky (!!!), v ktorých nám budete zasielať odpovede označte heslom "VVS" (Veľká vianočná súťaž).

Bartolomej - časopis prievidzskej farnosti. Vydáva Farský úrad Prievidza. Adresa redakcie: Bartolomej, Farský úrad, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, tel. 0862/228 01. Šéfredaktor Marcel Puvák, Zást. šéfredaktora: Kristína Sýkorová, Redaktori-Jana Vanková, Alícia Karáková, Ľubomír Feješ, Silvia Falatová, Andrea Vrajková, Jozef Höss, Pavol Michalovič-kaplán, Vasil Benko, Mariana Scheberová, Martina Letavayová. Ročník I, Číslo 5. Časopis nerozšíruje PNS. Tlači-Ofsetka. Nevyžiadane rukopisy redakcia nevracia. Zadané do tlače 26.11.1993. Vyšlo ako adventné číslo. Bartolomej 6/1993 vyjde 24.12.1993.